

orrel-œuvre. Die sarabande-tema van 16 mate word waardig aangebied, gevolg deur die verskillende variasies, kontrasterend geregistreer, en die imposante *finale*. Die statige *Thema met variaties* ontvou ewe plegtig deur 'n reeks aaneenlopende variasies om uiteindelik af te sluit met 'n forse plenumklank, net soos met die aanvang. Hoewel die *Toccata* nie uitsonderlike tegniese eise stel nie, bestaan dit nogtans uit indrukwekkende openingsakkoorde en dartelende passasies wat lei tot 'n innige, stadige middeldeel. Die passasies hervat weer, aanvanklik sag, en ontwikkel dan verder, aangehelp deur 'n geleidelike toename in klankvolume met deurdagte registrasietoevoegings, tot 'n imposante afsluiting. Nege *Intermezzi* en ook die *Aria* (waarmee die CD afsluit), is almal atmosfeerryke miniature waarin die fluit- en strykerregisters hoofsaaklik gebruik word.

Smits toon dat sy 'n musikus is met 'n fyn musikale aanvoeling – nie net vir die poëtiese elemente in die musiek nie, maar ook vir die meer ekstroverte, tegniese moeiliker dele. Haar keurige en kleurvolle registrasies verhoog die luistergenot van hierdie CD. Wat hierdie opname ook besonders maak, is dat die klankideaal van die orrel ooreenstem met die Maarschalkerveerd-orrel in die Catharijnekatedraal waar Andriessen lank orrelis was.

Die meegaande geskrewe inligting tot hierdie CD bevat 'n uitgebreide essay oor Andriessen, en deur die vermenging van inligting oor sy komposisiestyl, spesifieke programnotas en lewensloop, kry die leser 'n fassinerende blik op hierdie geëerde Nederlandse musikus, komponis en orrelis. Twee foto's van Andriessen, een van Smits voor die speeltafel van die Willibrord-orrel, asook 'n lyntekening en dispoisies van die orrel waarop die opnames gemaak is, rond die geheel af.

FÉLIX-ALEXANDRE GUILMANT (1837-1911) – SONATES 1-5

CD 1: *Sonate I Opus 42 en re mineur; Lamentation Opus 45/1; Sonate II Opus 50 en re majeur; Lamento ut mineur; Sonate III Opus 56 en ut mineur; Fugue Grave.*

CD 2: *Sonate V Opus 80 en ut mineur; "Ce que Dieu fait est bien fait" Opus 93; Sonate IV Opus 61 en re mineur; Elevation sur le Noël Carcassonnais Opus 6; Prière Opus 56 (uit: l'Organiste pratique pour harmonium, 9me livraison).*

Ad van Sleuwen (orrel en harmonium)

Brabantse Orgelklanken BO 17548058 (CD 1: 78:42 en CD 2: 72:38)

Nederlandse kommentaar ingesluit

Opname: Sint-Josefskerk, Tilburg, en Petruskerk, Hilvarenbeek, Nederland

Gedurende 2011 is die sterwensjaar van Guilmant 'n honderd jaar gelede herdenk. 'n Hele reeks opnames van sy orrelwerke, veral die orrelsonates, is uitgereik. Verskeie konserte het ook bygedra tot die gedenkjaar. Van Sleuwen se opnames van die eerste 5 orrelsonates en enkele ander korter werke, is deels opgeneem gedurende 1992/93 en ook gedurende November 2011. Hierdie 2012-uitreiking is 'n aangename verrassing, aangesien dit nie net gekenmerk word deur uitmuntende spel en interpretasies nie, maar ook omdat

die Orrelsonate IV , die *Elevation sur le Noël Carcassonnais* en die *Prière* uitgevoer word op I-manuaal harmonium uit 1902.

Ad van Sleuwen, orreldosent aan die Tilburgse Fontys-musiekkonservatorium, lewer met sy weergawes van Guilmant-werke 'n gedugte bydrae tot die Guilmant-diskografie. Sy vermoë om die nodige opwinding en innigheid, wanneer vereis, oortuigend te kan realiseer, gekombineer met 'n vlekkelose tegniek, verseker dat 'n mens hierdie CD's oor en oor wil beluister. Hoewel die eerste orrelsonate 'n gewilde eksamenkeuse vir jong Suid-Afrikaanse orrelstudente is en gevolglik 'n redelik gevestigde plek op programme begin inneem het, is die ander sonates op hierdie CD-opnames 'n deeglike studie werd en behoort dit meer op konsertprogramme te figureer.

Die opnames in die St. Josefskerk is gedoen op 'n Smits-orrel uit 1894. Hoewel dit 'n middelslag 2-manuaal instrument is, klink die orrel groots in die lewendige akoestiek. Die Franse palet waarmee die orrel spreek, verhoog die waarde van hierdie uitvoerings verder.

Hoewel die CD gewy is aan komposisies van Guilmant, kan 'n mens nie help om te dink dat hierdie ook 'n klankmatige herdenking is van 'n baie spesiale orrel van 'n orrelboufamilie wat jare reeds nie meer in die bedryf is nie. Die uitgebreide essay in die meegaande CD-boekie, met 'n pragfoto van die instrument op die buiteblad, bevestig die vermoede. Die wel en weë van die orrelbouers en die orrel, wat verskeie kere halfhartig van agteruitgang gered moes word totdat die owerhede uiteindelik tot 'n grondige restourasie ingestem het, word in die boekie vervat, insluitende die orreldisposisie. 'n Korter essay oor Guilmant gee insig in sy lewensloop, bydrae tot orrelliteratuur en sy ingesteldheid teenoor ouer musiek. Ter afsluiting is daar 'n kort CV van die uitvoerende kunstenaar. Oor die Alexandre Père et Fils-harmonium verskyn daar slegs 'n dispoisie, maar geen ander inligting nie. 'n Mooi kleurfoto van die harmonium verskyn op die agterblad.

Met die uitstekende spel wat Van Sleuwen deurgaans handhaaf, hoop 'n mens dat hy die stoute skoene sal aantrek om ook die oorblywende drie orrelsonates van Guilmant op te neem.